

GRETHA EN ADRI PIECK WOONDEN EN WERKTEN AAN DE HUIZERWEG

Twee getalenteerde nichtjes van Anton Pieck

In 1905 verhuisde een onderwijzersgezin van Amsterdam naar Bussum. Vader Pieck (1865-1925) was een oom van Anton Pieck, de latere illustrator van een verleden dat nooit heeft bestaan. Het teken- en schildertalent zat in de familie: vader Pieck was zelf een niet onverdienstelijk tekenaar en zijn grootvader was leraar aan de tekenacademie in Den Haag. Ook twee van de vier dochters van Pieck bleken getalenteerde kunstenaars: Adri, geboren in 1894 en Gretha, geboren in 1898.

De familie Pieck

De familie betrok een woning aan de Huizerweg 32A. Vader Antonie forensde naar zijn school in Amsterdam, maar was ook schrijver/dichter en publiceerde een twintigtal boeken, vooral voor kinderen. Ondanks vaders beroep had het gezin blijkbaar niet veel op met het reguliere onderwijs, want de meisjes Pieck kregen vanaf hun verhuizing naar Bussum thuis onderwijs – hun moeder, Elisabeth Binnen-dijk (1865-1946) was ook onderwijzeres. Typerend voor de leefwereld van de zusjes is een opmerking van een buurmeisje, dat enkele jaren deelnam aan het thuisonderwijs: “Mijn wereldvreemdheid is bepaald niet verminderd door de omgang met dit geheel op en in zichzelf levende gelukkige gezin.”

Schilderen en tekenen

Adri, thuis kortweg Zus genoemd, kreeg aanvankelijk les van de landschapsschilder W.A. Knip in Laren. In 1909 ging ze naar de Rijksacademie voor Beeldende Kunst in Amsterdam en in 1914 trad ze toe tot de Vereniging St. Lucas. In dat jaar begon zij ook te exposeren, onder

andere in het Logement van Jan Hamdorff in Laren, waar vanaf 1913 jaarlijks de bekende Zomertentoonstelling werd georganiseerd. Adri exposeerde er vanaf 1914. Later volgde zij ook nog lessen in de tekenclub van E.R.D. Schaap in Hilversum, waar zij zich vooral bekwaamde in portretschilderen. Ook Gretha ging bij Knip in de leer, maar die verwees haar later, vanwege haar tekentalent, naar etser Toon de Jong, eveneens in Laren.

In 1916 exposeerden Adri en Gretha voor het eerst samen in de

Openbare Leeszaal en Bibliotheek aan de Heerenstraat in Hilversum. Adri heeft zich inmiddels ontpopt als schilder, Gretha blijkt een echte tekenaar. Waar Adri in alles kleur ziet, ziet Gretha overal lijn, zoals ze zelf zeggen.

Halverwege 1919 verhuist het gezin Pieck om onbekende redenen naar Hollandsche Rading. Daar betrekken ze een boerderijtje, St. Maartenshoeve gedoopt, waarvan de stal wordt ingericht als atelier voor “Zus en Greet”

De Spaanse Griep

Maar dan slaat het noodlot toe: “Op 20 Maart werd Gretha ziek. ‘t

Scheen eerst een onbeduidende ongesteldheid. Maar op 31 Maart 1920 werd zij van ons weggeroepen”, schrijft Adri Pieck in een korte levensschets van haar zuster Gretha. In de beschikbare bronnen wordt gesproken van longontsteking en griep. Dat moet dan de Spaanse Griep zijn geweest. Deze woedde vanaf midden 1918, met een hoogtepunt midden 1919. De ziekte had een verwoestend effect: bijna de helft van de Amerikaanse militairen die tijdens de Eerste Wereldoor-

■ Zelfportret van Gretha Pieck.

“Mijn wereldvreemdheid is bepaald niet verminderd door de omgang met dit gezin.”

log in Europa overleden, sneuvelde niet op het slagveld, maar in het ziekenhuis. Wereldwijd maakte de ziekte tussen de 40 en 100 miljoen slachtoffers, veel meer dan al het krijgsgeweld uit de oorlog en overigens ook veel meer dan er recent aan Covid overleden, bij een veel kleinere wereldbevolking.

Adri zette haar werk voort vanuit Hollandsche Rading, waar ze tot haar dood in 1982 bleef wonen. Vader Pieck overleed in 1925, moeder Elisabeth in 1946. Adri exposeerde regelmatig, thuis of in galeries in de omgeving en verkocht veel werk via de kunsthandel van Veenendaal in Amersfoort. Ze werd ook een ijverig voorvechtster van de Dierenbescherming, waarvoor

■ Portret van Gretha door Adri.

ze diverse ontwerpen maakte.

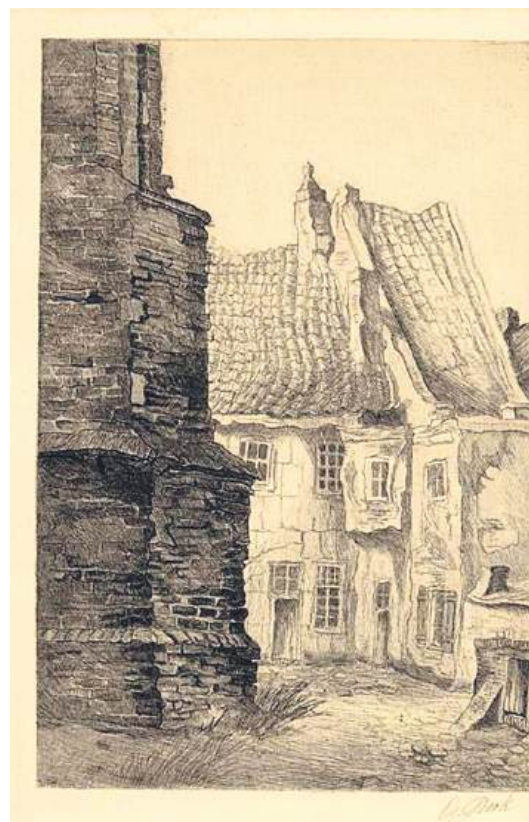
Bronnen:

A.F. Pieck, Dagboek 1917-1920, uitgegeven door Marcus van der Heide, 1993; Leven en Werken van Gretha en Adri Pieck, uitgegeven in opdracht van de Stichting Gretha en Adri Pieck, onder redactie van E. Diepenbrock, Holkema & Warendorf, Weesp, 1983

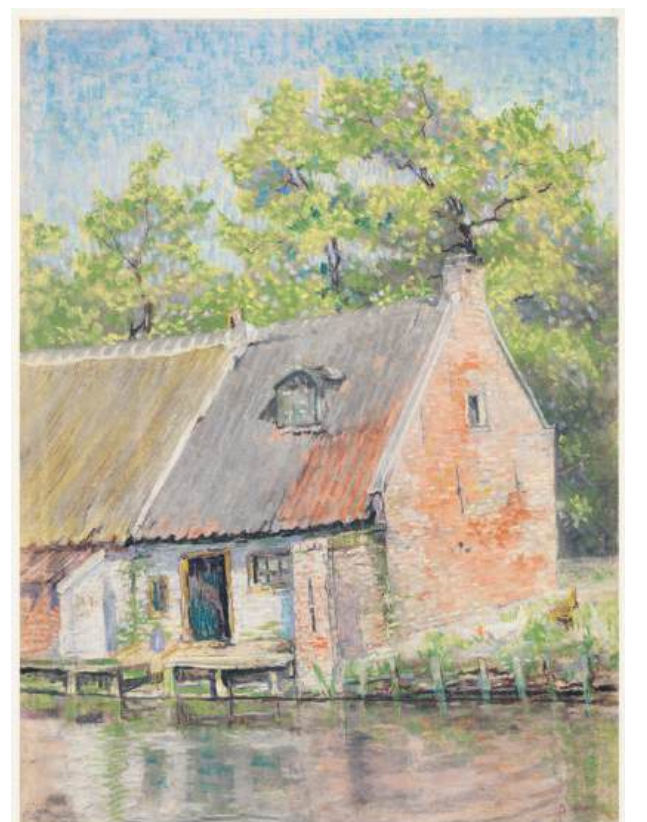
Nol Verhagen

■ Affiche van Adri Pieck

■ Huisje bij de Grote kerk van Naarden, door Gretha Pieck

■ Aan de 's-Gravelandse Vaart door Adri Pieck (Noord-Hollands ARCHIEF)